

Lapin Leader - ryhmät 2023-2027

Hanke- ja yritystuet

Marjut Petäjäjärvi

Euroopan unionin
osarahoittama

Ohjelmakausi 2023-27

Leader rahoitus hankkeisiin Lapin alueella n. 14,3 milj. €

- Viisi Leader-ryhmää
- Toiminta: Leader-ryhmät ovat yhdistyksiä, jotka kannustavat asukkaita kehittämään omaa asuinalueitaan
- Neuvonta: Leader-ryhmät neuvovat ideoiden kehittämisessä ja valmistelussa hankkeiksi
- Rahoitus: Leader-ryhmissä paikalliset päättävät oman alueensa yhdistysten ja yritysten ideoiden rahoittamisesta. Leader-tuki muodostuu EU:n, valtion ja kuntien rahoituksesta.

- ♦ Rahoitushakujen avautuminen arviolta huhti-kesäkuun 2023 aikana
 - ♦ Lait yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista ja maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023-2027 ovat tulleet voimaan 1.1.2023
 - ♦ Lakeja täsmentävät asetukset käyvät kommentti kierroksella ja hyväksytään arviolta maaliskuun 2023 aikana.
 - ♦ Sähköinen Hyrrä hakujärjestelmä on käytössä myös uudella ohjelmakaudella. Se tullaan päivittämään vastaamaan uusia rahoitusvälineitä ja niille asetettuja indikaattoreita. Hyrrän avautumisesta tiedotetaan erikseen.

Entistä enemmän rahoitetaan ilmasto- ja ympäristöasioihin liittyviä hankkeita.

Lisäksi painotetaan osaamista ja digitalisaatiota edistäviä hankkeita.

Paikalliset kehittämissuunnitelmat

- ♦ Taustalla Leader strategioissa ovat Cap 27-suunnitelma, Lappi-sopimus, Lapin Ely-keskuksen maaseuturahaston strategia. Lisäksi on huomioitu kuntien strategiat.
- ♦ Paikalliset kehittämissuunnitelmat on laadittu alueiden näköisiksi, osallistamalla valmistelutyöhön paikallisia toimijoita. Asukkaita, yhdistyksiä ja yrityksiä on osallistettu järjestämällä tilaisuuksia sekä kyselyitä, paikallisia tarpeita on selvitetty myös muilla tavoin.
- ♦ Jokaisella ryhmällä on oma kehittämissuunnitelmansa, joissa on omat painopisteensä.

- ♦ Leader Koillismaa (**Posio**, Kuusamo, Taivalkoski)

1. Yrittäjyys
2. Asuttavuus
3. Kestävyys
4. Nuoret

Kysy lisää:

Pirjo Jaakkonen

Toiminnanjohtaja

040 0126778

pirjo.jaakkonen@koillismaanleader.fi

- ♦ Peräpohjolan Leader (Ranua, Simo, Tervola, Keminmaa, Rovaniemi, Kemi. Kaupunkialueilla rajoituksia tuissa.)

1. Katse tulevaisuuteen
2. Yhteisöllinen kestävyys ja hyvinvointi
3. Peräpohjalaisuus
4. Uudistuva yrittäjäyys

Kysy lisää:

Marjut Petäjäjärvi

Toiminnanjohtaja

040 544 1164

marjut.petajarvi@perapohjola.fi

- ♦ Leader Pohjoisin Lappi

1. Kahdeksan vuodenajan kylät
2. Juureva pohjoinen kulttuuri
3. Pohjoiset elinkeinot

Kysy lisää:

Henna Kontsas

Toiminnanjohtaja

040 760 4108

henna.kontsas@pohjoisinlappi.fi

- ♦ Leader Tunturi-Lappi (Enontekiö, Kittilä, Kolari, Muonio)

1. Saavutettavuutta lisäävä osaaminen
2. Arktinen viisaus ja perineet
3. Kestävät ratkaisut
4. Liikettä kyliin

Kysy lisää:

Ella-Noora Kauppinen

Toiminnanjohtaja

040 579 0639

ella-noora.kauppinen@tunturileader.fi

- ♦ Outokaira tuottamhan (Pello, Ylitornio, Tornio. Kaupunkialueella rajoituksia tuissa.)

1. Yrittäjyys ja elinvoima
2. Veto- ja pitovoima
3. Matkailu
4. Raja ja kansainvälinen yhteistyö
5. Lähiluonto, ympäristö- ja ilmastotoimet
6. Älykkäät kylät -strategiat

Kysy lisää:

Anne Anttila

Toiminnanjohtaja

0400 161 034

anne.anttila@outokaira.fi

Leader hanketuet

- ♦ Hakuprosessi tulee pysymään ennallaan
- ♦ Yleishyödylliset investoinnit
 - ♦ Yleishyödylliset ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit
 - ♦ Investoinnit maaseudun toimintaympäristön kehittämiseksi
 - ♦ Laajakaistat (Ely-keskus rahoittaa)
 - ♦ Yhteistyöhankkeet
- ♦ Koulutushankkeet
- ♦ Tiedonvälityshankkeet
 - ♦ Utta: Tiedonvälityshankkeessa voidaan laatia tai päivittää maaseudun palvelujen esiselvityksiä, toteutettavuustutkimuksia ja luontoarvoiltaan tärkeiden alueiden suojelu-, hoito- ja käyttösuunnitelmia.
- ♦ Valmisteluraha
 - ♦ Yritys- tai viljelijäryhmähankkeisiin, tuottajaorganisaatiohankkeisiin, EIP-hankkeisiin ja Älykkäät kylät – hankkeisiin
 - ♦ 5000 € kertakorvaus
- ♦ Pienhankkeet
 - ♦ Korvaa aiemmin käytössä olleen teemahankkeen
 - ♦ Hankekoko 1000 – 8000€

Älykkäät kylät

- ♦ Älykkäät kylät -hankkeessa vähintään kaksi toimijaa etsii yhdessä ratkaisua haasteeseen. Toimijat voivat olla esimerkiksi kyliä, yhdistyksiä tai kunta.
- ♦ Älykkäät kylät -hankkeet edistävät taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä innovaatioita yhteistyön kautta.
- ♦ Hankkeessa laaditaan Älykkäät kylät strategia, jonka pohjalta voidaan hakea investointeihin tukea.
- ♦ Lapissa tämä voi tarkoittaa esimerkiksi resurssitehokkuutta, energiaomavaraisuutta, lähiruoan käytön lisäämistä. Hanke voi edistää myös esimerkiksi digitalisaation tai uusien teknologioiden hyödyntämistä.

Valmisteluraha (tarvittaessa) -> Päähanke / Strategiahanke -> Suunnitelmaa toteuttavat toimet

Leader yritystuet

Yrityksen investointituki

Osa-aikaisille ja päätoimisille yrityksille
5 000 € – 100 000 € (hankekoko), tuki 20-40 %
Pääsääntöisesti enintään 5htv.tä työllistäville yrityksille

Käynnistysavustus

- ♦ Asiantuntijapalvelut käynnistämiseen
- ♦ Toteutettavuusselvitykset
- ♦ Kaluste- ja pienhankinnat, tietojärjestelmät, perustamiskustannukset

- ♦ Yritystoiminnan kokeilu, 2 500 € (myös ilman y-tunnusta)
- ♦ Maatalouden kokeilutuki, 2 500 € / 5 000 € / 7 500 €
- ♦ Omistajanvaihdon suunnittelu, 5 000 € (myös ilman y-tunnusta)
- ♦ Osa-aikainen yrittäminen, 5 000 €
- ♦ Päätoiminen yrittäminen, 7 500 €

Yritystoiminnan kehittämisavustus

- ♦ Asiantuntijapalvelut, selvitykset → innovointi, tuotekehitys, kilpailukyky

- ♦ Yritystoiminnan suunnittelu, 1 000 €
- ♦ Yritystoiminnan aloittaminen, 2 000 €
- ♦ Yritystoiminnan kehittäminen, 3 000 €

Lisäksi yhteistyöhankkeet, kuten yritysryhmät

Nyt on hyvä aika suunnitella

- ♦ Ajatuksia ja ideoita voi alkaa jalostamaan suunnitelmaksi niin yrityksissä kuin yhdistyksissä ja yhteisöissä, yritykset voivat mm. laatia liiketoimintasuunnitelmia ja kannattavuuslaskelmia. Tarvittavat luvat voi laittaa hakuun.
- ♦ Ilmoitamme hakujen aukeamisesta – Leader.n kotisivut ja some seurantaan!
- ♦ Jokainen Leader-ryhmä on määrittänyt omat valintakriteerit, joilla ohjataan paikallisten kehittämisstrategioiden toteutumista. Ja pisteytetään hankkeet. Kriteerit julkaistaan Leader toimijoiden kotisivuilla, tutustu valintakriteereihin hanketta suunnitellessa.
- ♦ Ota selvää onko hankkeesi rahoitettavissa Leader rahoituksella vai Ely-keskuksen tuilla. Tämän jälkeen täytä sähköinen hakemus. Hakemuksesi viedään Leader-hallituksen käsiteltäväksi ja puollettu hakemus siirtyy ELY-keskukseen käsiteltäväksi. Tämän prosessin jälkeen saat virallisen tukipäätöksen.
- ♦ Hankeaikana, jos hankkeeseesi tulee muutoksia, ota yhteyttä rahoittajaan ennen muutosten toteuttamista.
- ♦ Maksatus haetaan toteuttamisen edetessä

